

MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI

TEOLOGIE ȘI VIAȚĂ

REVISTĂ DE GÂNDIRE ȘI SPIRITUALITATE CREȘTINĂ

– Supliment –

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

SERIE NOUĂ – ANUL XXXIV (XCX), Nr. 1-4, IANUARIE-APRILIE 2024

COLEGIUL EDITORIAL

PREȘEDINTE

I.P.S. TEOFAN, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

MEMBRI ONORIFICI

I.P.S. CALINIC, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților

I.P.S. IOACHIM, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului

P.S. IGNATIE, Episcopul Hușilor

P.S. NICHIFOR BOTOȘĂNEANUL, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor

P.S. DAMASCHIN DORNEANUL, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților

MEMBRII COLEGIULUI REDACȚIONAL

Arhim. dr. Hrisostom RĂDĂȘANU, consilier învățământ al Arhiepiscopiei Iașilor; Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN, consilier învățământ superior al Arhiepiscopiei Iașilor, decan al Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași; Pr. prof. univ. dr. Viorel SAVA, directorul Școlii Doctorale a Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași; Pr. dr. Dragoș BAHIRIM, directorul Centrului de Studii Patristice „Sf. Maxim Mărturisitorul”, Iași; Prof. univ. dr. Paul GAVRILYUK, University of St. Thomas, Minnesota, SUA; Conf. univ. dr. Sebastian MOLDOVAN, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Andrei Șaguna”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu; Prof. univ. dr. Ștefan MUNTEANU, Institut de Théologie Orthodoxe «Saint Serge», Paris; Prof. univ. dr. habil. Felicia DUMAS, Facultatea de Litere, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași; Prof. univ. dr. habil. Sorin GUIA, Facultatea de Litere, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași; Cercet. dr. Petre GURAN, cercetător la Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române; Prof. univ. dr. Nicu GAVRILUȚĂ, Facultatea de Filosofie și Științe Politice, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași; Prof. univ. dr. Constantin CUCOȘ, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași; Prof. univ. dr. Daniel MUNTEANU, Facultatea de Teologie Ortodoxă și Științele Educației, Universitatea „Valahia”, Târgoviște; Pr. conf. univ. dr. Roger CORESCIUC, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași; Pr. lect. univ. dr. Cristian-Alexandru BARNEA, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Al. I. Cuza”; Lect. univ. dr. Oana-Maria FRANȚESCU, Facultatea de Litere, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași; CS II dr. Ana-Maria GÎNSAC, Institutul de Cercetări Interdisciplinare (ICI), Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași; Lect. univ. dr. Mihail QARAMAH, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia.

REDACȚIA

Pr. asist. univ. dr. Gabriel PIȘTEA – redactor coordonator

Pr. dr. Bogdan-Vlăduț BRÎNZĂ, Drd. Gheorghită-Mădălin CEOBANU – redactori

Pr. dr. Ioan-Lucian RADU – secretar de redacție

Pr. Cezar ȚĂBĂRNĂ, Lia GOCIU – corectori

Rema ZUGRAVU – tehnoredactor

Lucian DRAGOMIR – design copertă

Responsabilitatea față de reflecțiile, opiniile sau tezele lansate, față de corectitudinea doctrinară a enunțurilor, precum și față de unele atitudini critice revine în totalitate autorului. Ele nu reprezintă punctul de vedere al redacției Editurii Doxologia sau al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Editura DOXOLOGIA, Cuza-Vodă 51, 700038, Iași

Tel.: 0374704804; <https://edituradoxologia.ro>

E-mail: editura@doxologia.ro; contact@teologiesiviata.ro; www.teologiesiviata.ro

Plata abonamentelor se va face în contul

RO 21 CECE IS 0130 RON 1106 566 CEC BANK

ISSN 1221 – 5988

Mitropolia Moldovei și Bucovinei
TEOLOGIE ȘI VIAȚĂ
REVISTĂ DE GÂNDIRE ȘI SPIRITUALITATE CREȘTINĂ

CUPRINS

**PERSPECTIVE TEOLOGICE CONTEMPORANE:
SPIRITUALITATE ȘI ISTORIE**

Pr. prof. univ. dr. Ioan C. TEȘU , <i>Învățăături duhovnicești ale Părintelui Arsenie Boca privind înfruntarea necazurilor și a suferinței</i>	5
Pr. lect. univ. dr. Cristian-Alexandru BARNEA , <i>Sicomorul – cel mai înalt loc din Ierihon. O perspectivă filocalică asupra convertirii lui Zaheu, vameșul</i>	20
Ierom. lect. univ. dr. Agapie CORBU , <i>Chiril de Schitopolis: trăsături ale monahismului în „Viețile pustnicilor Palestinei”</i>	42
Prof. univ. dr. Vasile CRISTESCU , <i>Învățătura Sfântului Grigorie de Nyssa despre purcederea Duhului Sfânt din Tatăl și strălucirea Lui în Fiul</i>	57
Pr. prof. univ. dr. Sorin COSMA , <i>Toxicomania, păcat împotriva naturii umane și misiunea Bisericii în lume</i>	69
Drd. Ciprian CHIOREAN , <i>Specificitatea exegezei lui Filon din Alexandria. Metode de interpretare evidențiate în operele sale</i>	91
Arhid. dr. Laurean MIRCEA , <i>Adevărata semnificație a sărbătorii Paștelui la poporul ales. La ce fel de „trecere” se referă termenul „pesach”?</i>	108
Pr. dr. Vasile-Lucian GOLDAN , <i>Constantin C. Cosmovici (? – 1878), ctitor al Bisericii din Ciornohal (1864-1867) și întemeietor al satului Ciornohal</i>	133
Conf. univ. dr. Carmen Gabriela LĂZĂREANU , <i>Războiul și efectele lui asupra copiilor. Copiii din zonele de conflict</i>	142
Drd. Vlăduț Emil CÂRLAN , <i>Existențialismul este creștin. O clarificare asupra originilor acestui curent filosofic</i>	154
Drd. Sofia TRÎNC , <i>Educația morală, modelatoare a capacității de valorizare a relațiilor umane</i>	169
Drd. Gheorghită-Mădălin CEOBANU , <i>Semnificațiile teologico-duhovnicești ale icoanei Bunei-Vestiri</i>	181

TRADUCERE

Vladimir LOSSKY , <i>Înjumătățirea Cincizecimii</i> (traducere din limba franceză de Protos. drd. Gherasim SOCA)	192

RECENZII

- † **Damaschin Dorneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților,** *Dimensiunea mistagologică a Săptămânii Sfințelor Pătimiri. Elemente de antropologie duhovnicească,* Editura Crimca, Suceava, 2022
(Pr. conf. univ. dr. Lucian Vasile PETROAIA) 196
- Pr. prof. univ. dr. Viorel SAVA,** *Slujirea sacerdotală în context contemporan. Studii de Teologie Liturgică și Pastorală,* Editura Crimca, Suceava, 2023
(Pr. conf. univ. dr. Lucian FARCAȘIU) 211
- Pr. prof. univ. dr. Ioan Cristinel TEȘU,** *Creștinul, în lumea digitală,* Editura Sf. Mina, Iași, 2020 (Protos. dr. Maxim [Iuliu-Marius] MORARIU) 223
- Prot. dr. Ioan BUDE,** *O necesară și mai corectă interpretare – dimpreună cu Sfinții Părinți – a textelor biblice despre „nașterea” dintâi a lumii,* Editurile Învierea și Eurobit, Timișoara, 2023 (Pr. prof. univ. dr. Sorin COSMA) 226